

Kol skelbimų portaluose apstu kontrabandinėms prekėms – Lietuva netenka milijonų eurų

123RF.com nuotr. / Kondicionierius

Šaltinis: [Partnerio turinys](#)

Saulėti orai ir alinantis karštis paskatino šaldymo ir kondicionavimo sistemų, įskaitant ir jas užpildančių šaldymo agentų, pardavimus. Džiaugtis tenka ne visiems, kadangi dėl visoje Europoje įsigaliojusios F – dujų kvotų sistemos – drastiškai išaugo šaldymo agentų kaina. Matydami rinkoje susiklosčiusią situaciją, nesnaudžia ir į „pagalbą“ skuba nelegalūs freono pardavėjai, kurie skelbimų portaluose ir socialiniuose tinkluose siūlo šaldymo agentų įsigyti žemesnėmis nei rinkos kainomis.

Šaldymo agentų kainos išaugo daugelyje pasaulio valstybių

Siekiant mažinti freono poveikį šiltnamio efektui, jau kuris laikas imamasi plataus masto priemonių tam, kad kiek įmanoma sumažėtų HFC dujų (R134a, R404A, R410A) naudotojų skaičius. Svarbūs pakeitimai buvo priimti dar 2015 metų sausio mėnesį, kuomet įsigaliojo nauja F – dujų reguliavimo sistema. Pastarasis reglamentas numato palaipsnį įmonėms prieinamų ir rinkai pateikiamų HFC kiekio mažinimą, skatinama diegti naujas efektyvias technologijas, naudoti alternatyvius šaldymo agentus bei reguliuoti F-dujų naudojimą naujuose įrenginiuose.

2018 metų gegužės mėnesį Seimas ratifikavo Monrealio protokolo dėl ozono sluoksnį ardančių medžiagų Kigalio pakeitimą, kuris skirtas tam, kad būtų visuotinai užtikrinta klimato apsauga nuo fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų – hidrofluorangliavandenilių (HFC) – poveikio. Šiuo metu jį yra ratifikavusios 35 pasaulio valstybės, tarp jų ir 10 Europos Sąjungos šalių. Kitaip nei 2015 metais priimtas Europos sąjungos reglamentas, Kigalio pakeitimas nustato atitinkamus įpareigojimus visoms – tiek išsivysčiusioms, tiek besivystančioms – valstybėms. Vykdam šio reglamento reikalavimus, HFC importuojančios ir eksportuojančios šalies įmonės dalyvauja bendroje ES HFC kvotų sistemoje, kuria siekiama palaipsniui mažinti įmonėms ir asmenims prieinamų HFC kiekį. Dėl to pastebimai auga ir rinkoje parduodamo produkto kaina.

Tiek prekiaujantiems, tiek įsigyjantiems nelegalaus freono – gresia baudos

Populiariausiuose Lietuvos skelbimų portaluose ir socialiniuose tinkluose gausu skelbimų, kuriuose siūloma įsigyti įvairios rūšies šaldymo agentų vienkartinėje taroje.

Pardavėjų tarpe itin populiarius R134 freonas, tačiau prekyviai skelbimuose informuoja, kad esant poreikiui gali pasiūlyti ir kitos rūšies šaldymo agentų. Pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 517/2014 yra numatoma, jog nuo 2007 m. liepos 4 d. yra draudžiama naudoti fluorintas šiltnamio efektą sukeliančias dujas vienkartinėje taroje. Už apribojimų nesilaikymą Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 309 straipsnis (7-8 dalis) numato baudą nuo 1400 iki 3000 eurų bei gaminių ir įrangos konfiskavimą. Tokio pat dydžio bauda laukia ir tų asmenų, kurie importuoja ir rinkai pateikia prekes, netaikant kvotos. Tačiau tai nėra vieninteliai apribojimai, kurių privalo laikytis šaldymo agentais prekiaujantys asmenys.

Pardavėjai, rinkai tiekiantys šiltnamio efektą sukeliančias dujas, valstybinėms institucijoms privalo teikti ataskaitas ir atlikti auditą. To nedarantiems numatomos baudos nuo 200 iki 300 eurų. Dar didesnės baudos gresia asmenims, kurie nesilaiko parduodamos produkcijos ženklinimo reikalavimų. Už tokį nusižengimą taikoma bauda nuo 300 iki 700 eurų.

Kadangi netinkamai naudojamos cheminės medžiagos gali sukelti pavojų asmenims ir aplinkai, pardavėjai turi būti atestuoti ir turėti darbui reikiamus leidimus. Pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 517/2014 asmenys, kurie prekiauja fluorintomis šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis, privalo rinkti ir 5 metus saugoti pirkėjų sertifikatų numerius ir įsigytų fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekius.

Specialistai, siekiantys sutaupyti ir šaldymo agentų įsigyti pigiau, taip pat rizikuoja užsitraukti administracinę atsakomybę. Valstybinėms institucijoms teikdami ataskaitą ir nusišepdami ar nurodydami neteisingą informaciją apie naudojamą šaldymo agentą rizikuoja gauti baudą nuo 200 iki 300 eurų.

Parduodamas Freonas R134a

PARDUODAME FREONA R134a

Kokybiškas, patikrintas.

Freono netto svoris 13,6 g.
Turime vietoje. Galime pristatyti.

GALIME PASIŪLYTI IR KITOS RUŠIES

TELŠIŲ APSKRITIS +3706 [redacted]

Kaina: 240 €

Kontaktai

+3706 [redacted]

Telšių r.

Partnerių nuotr./Parduodamas freonas

Nesprendžiama problema tik gilės

Remiantis preliminariais skaičiavimais, dėl išaugusio nelegalaus šaldymo agentų pardavimo Lietuvos biudžetas šiais metais jau prarado nuo 3 iki 5 milijonų eurų. Svarbiausias vaidmuo, atliekant susidariusios situacijos prevenciją ir užtikrinant teisės aktų sklandų įgyvendinimą, tenka valstybinėms institucijoms. Jei pastarosios neteisingai ar neefektyviai vykdys su aplinkos apsauga susijusius teisės aktus arba neįgyvendins įsipareigojimų Europos Sąjungai – Lietuva gali sulaukti baudų.

Nors klimato kaita jau kurį laiką numatoma kaip viena prioritetinių aplinkos sektoriaus sričių, specialistai pasigenda efektyvių ir koordinuotų priemonių, kurių imasi atsakingos institucijos.

„Visada žinojome, kad rinkoje yra pavienių asmenų, kurie šaldymo agentais prekiauja nelegaliai. Tačiau pastaruoju metu situacija tikrai neramina, kadangi tokių asmenų skaičius itin išaugo. Labiausiai nuogaustaujame, kad tokie asmenys veikia visiškai atvirai ir iš pirmo žvilgsnio atrodo nekontroliuojami. Manome, kad dėl įvestų kvotų sistemos nelegalių asmenų veikla taps tik dar labiau nekontroliuojama ir taip paskatins nesąžiningą konkurenciją“ – pastebi „Šaltininkų“ asociacijos valdybos narys Mindaugas Rutkauskas, asociacijoje atstovaujantis „Freolitus“ įmonę.

Anot Mindaugo Rutkausko, valstybinės institucijos turėtų aktyviau užsiimti žmonių edukacija, kadangi neretai asmenys, įsigydami nelegalų šaldymo agentą, net nesuvokia, jog nusižengia įstatymams.

Dėmesys – šaldymo agento pakuotei

Yra keletas skiriamųjų bruožų, kurie pirkėjams leidžia dar prieš įsigyjant produktą įsitikinti, ar jie perka nelegalų šaldymo agentą vienkartinėje ar legalų – daugkartinėje taroje.

Dažniausiai freonas vienkartinėje taroje parduodamas skirtingų spalvų ir kiekių pakuotėse:

HFC – R134a-13.6kg – žydra baliono spalva,

HFC – R404A-10.9kg – oranžinė baliono spalva,

HFC – R407C-11.3kg – ruda baliono spalva,

HFC – R410A-11.3kg – violetinė baliono spalva,

HFC – R507-11.3kg – šviesiai žalia baliono spalva.

Būtent spalva yra vienas pagrindinių skiriamųjų ženklų, kadangi daugkartinė tara dažniausiai būna pilkos arba žalios spalvos. Šaldymo ir kondicionavimo sistemas parduodančios įmonės „BRGroup“ pardavimų vadovas Donatas Kriaučiūnas pastebi, kad labai svarbu atkreipti dėmesį į įpakavimą.

„Metalinė vienkartinė tara visada būna įdėta į kartoninę pakuotę – kiekvienas balionas atskiroje kartoninėje dėžėje. Ant pakuotės ir baliono paprastai galima rasti šiuos užrašus: „non-returnable“, „non-refillable“ bei informaciją apie 1/4" ventilio pajungimą. Daugkartinė pakuotė būna pažymėta ženklu – „π“, ant jos gamintojai nurodo galiojimo datą ir maksimalų slėgį“ – akcentuoja D. Kriaučiūnas.